

48

**OGÓLNOPOLSKI RAJD GÓRSKI
SZLAKAMI OBROŃCÓW GRANIC**

Pogórze Rożnowskie 2019

REGULAMIN

Bartkowa - Posadowa, 16 - 22 czerwca 2019 r.

Zdjęcie na okładce: Marek Nowakowski.

Zdjęcie na stronie tytułowej: Zapora elektrowni wodnej w Rożnowie.

Zdjęcie ze strony internetowej <https://commons.wikimedia.org/>

Skład, łamanie i druk: Komitet Organizacyjny.

Karpatczyk¹ to rzeźba żołnierza Karpackiej Brygady Wojsk Ochrony Pogranicza odlana w brązie i osadzona na cokole kamiennym. Jej wymiary: 67 cm x 24 cm. Była to nagroda Dowództwa Wojsk Ochrony Pogranicza, która po 3-krotnym zwycięstwie w Rajdzie Górskim „Szlakami Obrońców Granic” przechodziła na własność zwycięskiej drużyny.

Po prawej: odlew z brązu statuetki Pogranicznika. Od 2009 roku nagroda przechodnia dla zwycięzców Rajdu „Szlakami Obrońców Granic”. Pierwowzór wykonano w Artystycznej Pracowni Brązowniczo – Grawerskiej „Miecznik” z Warszawy. Po zdobyciu statuetki na własność przez zwycięską drużynę z Gdańska, jej kopię wykonała „Odlewnia Kaw–Met Marek Kamiński” z miejscowości Orły.

¹ Rzeźba widoczna na zdjęciu obok została przekazana w 1992 roku do Sali Tradycji Polskich Formacji Granicznych Centralnego Ośrodka Szkolenia Straży Granicznej im. Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego w Koszalinie po rozwiązaniu Sali Tradycji Wojsk Ochrony Pogranicza przy Komendzie Głównej Straży Granicznej w Warszawie.

Pogórze Rożnowskie: Wał – niewielki szczyt z wielkim potencjałem widokowym. Zdjęcie: <http://mynaszlaku.pl>

**Piękna jest
Ojczyzna nasza.
Poznaj ją, pokochaj
i naucz się jej bronić.**

„Jak co roku znowu razem, jak co roku znów na szlak...”

„Pamiętajcie, aby nikt Was nie wyprzedził w poznawaniu własnego kraju”.

Wincenty Pol

Szanowne Koleżanki i Koledzy!

Zapraszamy Szanownych Turystów do udziału w 48. Ogólnopolskim Rajdzie Górskim „Szlakami Obrońców Granic” – Pogórze Rożnowskie 2019. Wybraliśmy nieprzypadkowo interesujący krajobrazowo, przyrodniczo i kulturowo region Pogórza Rożnowskiego i Ciężkowickiego. W tym krótkim wprowadzeniu przekażemy tylko garść informacji o terenie, na którym odbędzie się Rajd, proponując jednocześnie ich wzbogacenie zarówno przez lekturę książek, jak i obserwację w terenie.

„(...) do Ciężkowic było niedaleko nie tylko z Tatr, ale i z Paryża, 33 godziny jazdy ekspresem, a potem dwie mile na zachód i przez górę skręcić w lewo, a następnie w prawo przez most (...).”

Ignacy Jan Paderewski

Na obszarze pogórzy panują dobre warunki do uprawiania turystyki. Istnieje gęsta sieć szlaków pieszych i rowerowych oraz szlaki konne, m.in. fragment liczącego 800 km długości Tylicz – Ryglice (Karpackie Podkowy). Wyznakowano szereg ścieżek dydaktycznych i spacerowych, lecz niestety niektóre od lat nie są odnawiane. Przebiegają tędy również szlaki tematyczne, takie jak

m.in. Szlak Architektury Drewnianej, Szlak Zbójnicki, Szlak Renesansu, a także szlaki pielgrzymkowe (Droga Świętego Jakuba).

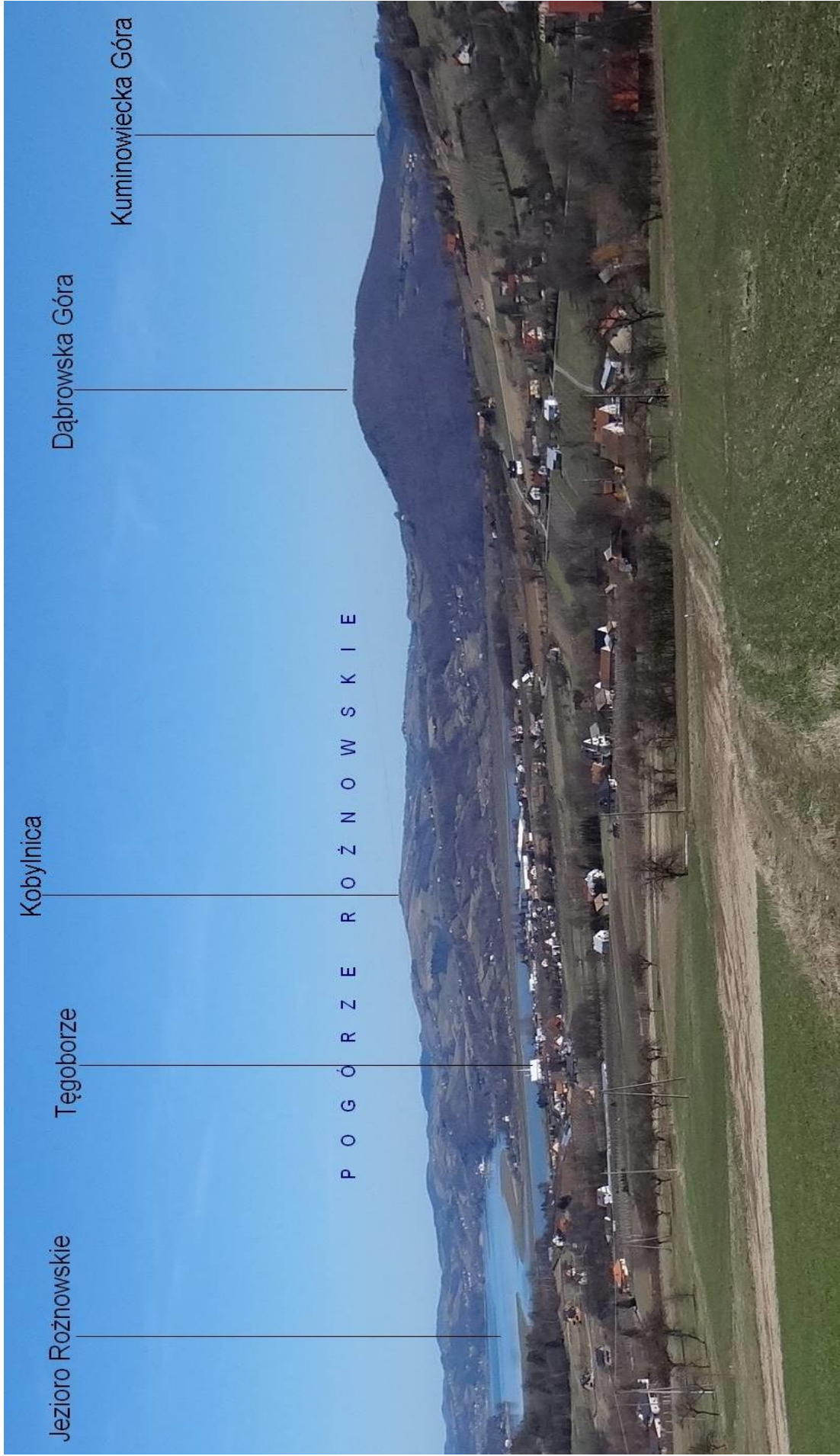
Bazą rajdu będzie DW Stalownik położony w bezpośrednim sąsiedztwie Jeziora Rożnowskiego, w miejscowości Bartkowa – Posadowa.

Dom Wczasowy STALOWNIK.

Bartkowa – Posadowa to wieś leżąca nad niewielką, spokojną zatoką Jeziora Rożnowskiego, z plażą i łagodnym zejściem do linii brzegowej. Z uwagi na łagodne zejście do wody i stopniowe obniżanie się dna jeziora istnieją tu doskonale warunki do kąpieli, wędkarstwa oraz uprawiania sportów wodnych. Okoliczne lasy obfitują w jagody, grzyby i ciekawe trasy spacerowe oraz rowerowe. Tu też krzyżują się szlaki turystyczne: niebieski, czerwony i żółty prowadzące przez Pogórze Rożnowskie. Szlakiem niebieskim można dotrzeć przez Zbę, Przydonicę i Bukowiec, w którym znajduje się rezerwat "Diabla dziura" z ostoją nietoperzy, aż do Ciężkowic i słynnego Skamieniałego Miasta, idąc zaś w odwrotnym kierunku możemy dotrzeć nad rożnowską zapórę. Szlak czerwony prowadzi przez Bartkową, Gródek nad Dunajcem, Kobylnicę (582 m n.p.m.), Jelną, Klimkówkę do Nowego Sącza. Przy dobrej pogodzie wędrując szlakiem możemy podziwiać panoramę Tatr, taflę Jeziora Rożnowskiego, okoliczne wzgórza. Szlakiem żółtym w ciągu ok. 3,5 godz. pokonując wzniesienia Majdan i Ostryż dotrzemy do Jamnej, słynącej z Sanktuarium Matki Boskiej Niezawodnej Nadziei i akademickiej baczki. Spokój, czystość dziewiczej przyrody i świeże powietrze oraz gościnni ludzie czynią Bartkową atrakcyjną turystycznie.

Pogórze Rożnowskie i Ciężkowickie wraz z Pogórzem Strzyżowskim, Dynowskim i Przemyskim oraz Dołami Jasielsko – Sanockimi, według podziału dokonanego przez prof. J. Kondrackiego, należy do Pogórza Środkowobeskidzkiego zaliczanego do Zewnętrznych Karpat Zachodnich.

Pogórze Rożnowskie rozciąga się pomiędzy rzeką Dunajec na zachodzie, a uchodzącą do niego w Tarnowie rzeką Białą na wschodzie. Od północy graniczy z Płaskowyżem Tarnowskim (fragment Kotliny Sandomierskiej), od zachodu z Pogórzem Wiśnickim i Beskidem Wyspowym, od południa z Kotliną Sądecką oraz Beskidem Niskim, natomiast od wschodu z Pogórzem Ciężkowickim, do którego bywa niekiedy zaliczane. Najwyższym wzniesieniem jest Dąbrowska Góra 583 m n.p.m.

Umownie przyjmujemy, iż granicę północną i południową Pogórza wyznaczają linie kolejowe, odpowiednio: Kraków – Tarnów i Nowy Sącz – Grybów. W takim ujęciu najwyższe są wzniesienia Jodłowa Góra (715 m n.p.m.) i Rosochatka (753 m n.p.m.), przez niektórych geografów zaliczane do Pogórza, przez innych do Beskidu Niskiego. Pod względem administracyjnym obszar Pogórza Rożnowskiego znajduje się w województwie małopolskim, na terenie powiatów: tarnowskiego, gorlickiego i nowosądeckiego.

Pogórze Ciężkowickie położone jest pomiędzy dolinami Białej na zachodzie i Wisłoki na wschodzie. Od północy wyraźnym progiem, z położoną na południe od Tarnowa Górą św. Marcina (384 m n.p.m.), przechodzi w Płaskowyż Tarnowski. Od zachodu graniczy z Pogórzem Rożnowskim, od wschodu z Pogórzem Strzyżowskim, od południa z Dołami Jasielsko – Sanockimi. Południowa granica biegnie z doliny Białej w Stróżach doliną potoku Polnianka, obniżeniem Łużnej, doliną potoku Moszczanka i północną krawędzią doliny Ropy do doliny Wisłoki w okolicach Jasła. Grzbiety Pogórza, rozdzielone szerokimi obniżeniami, mają przeważnie przebieg równoleżnikowy. Nad płaskimi garbami o wysokości 320 – 440 m n.p.m. góruje zalesiony grzbiet z najwyższymi na Pogórze Ciężkowickim wzniesieniami Brzanką (536 m n.p.m.) i Liwoczem (562 m n.p.m.), na których wybudowano wieże widokowe. Przez Pogórze Ciężkowickie przechodzi granica pomiędzy województwami małopolskim i podkarpackim.

Omawiany obszar położony jest w całości w dorzeczu Wisły, w zlewniach Dunajca i jego dopływu Białej (Białej Tarnowskiej, Białej Dunajcowej) oraz Wisłoki i jej dopływu Ropy. Rzeki i potoki tworzą często malownicze przełomy, np. Paleśnianka w paśmie Styru (460 m n.p.m.) i Mogiły (478 m n.p.m.), Biała w okolicach Pleśnej, Wisłoka pomiędzy Przeczycą a Dęborzynem. W połowie XX w. w przełomie Dunajca wzniesiono dwie zapory (z elektrowniami wodnymi): w Rożnowie oraz w Czchowie. Jezioro Rożnowskie to zbiornik wodny powstały w wyniku spiętrzenia rzeki Dunajec, spełniający równocześnie zadania zbiornika akumulacyjnego (zasobnikowego) oraz retencyjnego właściwego (ochronnego). Jego powierzchnia wynosi

1600 ha, głębokość maksymalna ok. 31 m, długość linii brzegowej – 56 km, długość zbiornika – 22 km. Pojemność całkowita obecnie równa się 193 mln m³, o ponad 30 mln m³ mniej niż w 1943 roku. Natomiast wysokość lustra przy średnim stanie wody to 265 m n.p.m. Tama łącząca brzegi Dunajca powstała w latach 1935 – 1943. Wzniesiona zapora ma 550 m długości, 32,5 m wysokości, a jej szerokość w koronie wynosi 9 m. Stały przepływ wykorzystano do uruchomienia elektrowni wodnej, którą wbudowano w środek tamy. Elektrownia składa się z czterech turbin i osiąga moc 56 MW. Powstały zbiornik oprócz wymienionych już zadań, pełni również funkcje: turystyczną i rekreacyjną. Zwane niegdyś „Sądeckim Morzem” dziś stanowi jedną z najważniejszych atrakcji Sądeczyny.

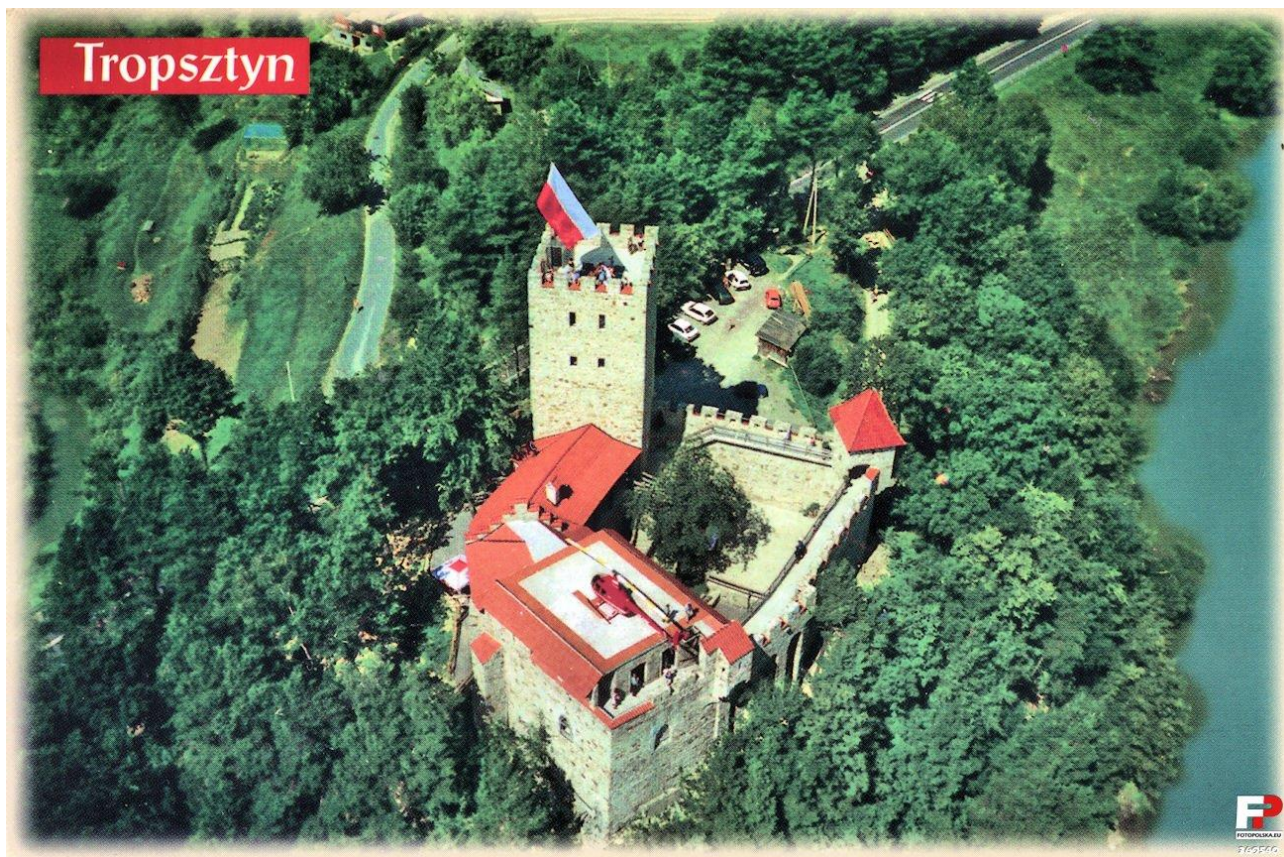
Jezioro Rożnowskie. Zdjęcie: <https://www.lemonresort.pl/>

Jezioro Czchowskie to zbiornik wyrównawczy dla Jeziora Rożnowskiego o powierzchni 346 ha i pojemności 12 mln m³. Budowę tamy rozpoczęto w 1938 r. a zakończono w 1948 r. Zapora betonowa ma 16 m wysokości. Montaż urządzeń energetycznych w Czchowie został całkowicie zakończony w 1954 r. Jadąc z Krakowa drogą krajową nr 75 w kierunku Nowego Sącza, można je podziwiać od Czchowa (zapora wodna) do Wytrzyaszki (zamek Tropsztyn).

Tropsztyn to rekonstrukcja średniowiecznego zamku obronnego, znajdująca się tuż przy drodze krajowej nr 75 w miejscowości Wytrzyaszka. Bajkową scenerię zamku tworzą m.in. położenie obiektu na wzgórzu oraz opływające je rzeka Dunajec. Niegdyś nazywany "Zamkiem na Zawrociu" ma bogatą historię, opiewaną w barwne legendy o dawnych zbójach i skarbie Inków. Zamek został zbudowany pod koniec XIV wieku przez ród Gieraltów. W XVI wieku

uległ zniszczeniu i dopiero po 1993 roku przeprowadzono jego odbudowę i rekonstrukcję, a następnie udostępniono go zwiedzającym. Zamek można zwiedzać jedynie w sezonie letnim (wstęp płatny). Warto dodać, iż wieża zamku to doskonały punkt widokowy. Na terenie obiektu są kawiarnia, sklep z pamiątkami, wystawa artystyczna oraz lochy. W pobliżu, na rzece Dunajec, kursuje prom elektryczny z Wytrzysszki do Tropia.

Zdjęcie: <https://fotopolska.eu>

Jak głosi legenda, w Trosztyńce miał być ukryty skarb Inków przywieziony z Peru. Podobno bogactwa są schowane w podziemnym tunelu, wykutym pod Dunajcem, który dawniej miał łączyć podziemia zamkowe z położonym po przeciwnej stronie rzeki kościołem w Tropiu. O Inkach i ich związku z tym regionem opowiada wyświetlany podczas zwiedzania zamku film "Klątwa skarbu Inków". Zainteresowanych skarbem Inków odsyłamy do książki Aleksandra Rowińskiego „Pod klątwą kapłanów”, w której Autor z detektywistyczną dokładnością przeprowadził reporterskie śledztwo dotyczące obecności Inków w Polsce. Polecamy szczególnie drugie wydanie książki (dostępne jedynie w antykwariatach), które stało się sensacją nie tylko w Polsce. To poszerzone wydanie odpowiada na pytania: Czy Inkowie byli w Polsce? Czy ukryli skarb gdzieś nad Dunajcem?

Gmina Gródek nad Dunajcem to malowniczy teren, słynący z licznych walorów przyrodniczych i krajobrazowych. Jego atrakcyjność wynika przede wszystkim z położenia raz ukształtowania i rzeźby terenu. Z geologicznego punktu widzenia obszar Pogórza Rożnowskiego i Ciężkowickiego jest zbudowany głównie z utworów płaszczowiny śląskiej. Malownicze ostańce objęte ochroną, stanowią liczne pomniki przyrody (m.in. grupa skał Diable Boisko w Pławnej, skałka Wieprzek w Siekierczynie) oraz tworzą dwa rezerваты przyrody nieożywionej. Są to: Skamieniałe Miasto w Ciężkowicach i Diable Skały na zboczu Bukowca (530 m n.p.m.).

Istniejące na Pogórzach jaskinie szczelinowe są niewielkie (od kilku do kilkunastu metrów długości). Wyjątek to: Diabła Dziura (365 m) w rezerwacie Diable Skały oraz Jaskinia Szkieletowa w Rożnowie (110 m). Źródła mineralne są częściowo przebadane i użytkowane w niewielkim zakresie, mimo iż w latach 80-tych XX wieku istniały plany utworzenia w okolicach Ciężkowic, Gromnika, Zakliczyna, Słonej i Bieśnika kilku zespołów uzdrowiskowo – leczniczych w oparciu o wody słone i siarczkowe. Źródła wody siarczkowej „Paweł” i „Jacek” w Polichtach są uznane za pomniki przyrody.

Osobliwością przyrodniczą regionu są skamieniałe pnie drzew (szacowany wiek – 66 mln lat) znajdujące się w miejscowości Lichwin, w nieczynnym kamieniołomie na stokach wyjątkowo widokowego wzniesienia Wał (523 m n.p.m.). Do największych zwierząt zamieszkujących opisywane pogórze zaliczamy ssaki parzystokopytne: dzika, jelenia i sarnę. W odróżnieniu od terenów górskich nie ma tutaj dużych drapieżników. Oprócz wydry i bobra, spośród gatunków zamieszczonych w załączniku II do dyrektywy siedliskowej, wymienić należy przede wszystkim podkowca małego i nocka dużego.

Dla ochrony kolonii rozrodczych i zimowiska tych nietoperzy wyznaczono obszar siedliskowy Natura 2000 – Ostoje Nietoperzy okolic Bukowca, na który składają się z 4 enklawy: kościoły w Bobowej, Bruśniku, Paleśnicy oraz Bukowiec (kolonia rozrodcza w kościele w Bukowcu i zimowisko w jaskini szczelinowej Diabła Dziura). Warto podkreślić, iż jest to jeden z trzech obszarów kluczowych dla ochrony podkowca małego w kraju. Wśród pozostałych występujących na pogórzach chronionych ssaków na uwagę zasługują m.in. dwa gatunki gryzoni: popielica oraz orzesznica, a także owadożerny, prowadzący ziemno – wodny tryb życia, rzesorek rzeczek.

Na opisywanych pogórzach występuje co najmniej 5 gatunków gadów (zaskroniec zwyczajny, żmija zygzakowata, padalec zwyczajny, jaszczurka zwinka i żyworodna) oraz około 10 gatunków płazów,

z gatunkami charakterystycznymi zarówno dla obszarów niżowych (kumak nizinny, rzekotka drzewna, traszka grzebieniasta), jak i górskich (salamandra plamista, kumak górski, traszka karpacka i górską).

Obserwacje ornitologów potwierdzają, że na omawianym obszarze gniazdują również liczne gatunki ptaków – wśród gatunków leśnych oprócz m.in. jarzábka, słonki, dzięciołów: czarnego, zielonosiwego i średniego, siniaka, puszczyka uralskiego, trzmielojada, muchołówki małej i białoszyjej, znajdziemy również włośchatkę i puchacza, dzięcioła białogrzbietego, dzięcioła trójpalczastego, kanię czarną, orlika krzykliwego oraz bielika (być może lęgowego w rejonie Jeziora Rożnowskiego). W grupie ptaków terenów otwartych i półotwartych liczne są: trznadel, cierniówka, skowronek i gąsiorek. Wysokie zagęszczenia na pastwiskach i łąkach osiągają derkacz i przepiórka. Obecność ptaków wodnych jest związana z dolinami rzek (głównie Dunajca), a przede wszystkim z istnieniem jezior Czchowskiego i Rożnowskiego. Bytuje tu kilkanaście gatunków lęgowych związanych z naturalnymi korytami cieków wodnych: pluszcz, pliszka górską, zimorodek, brodziec piskliwy, nurogęś, sieweczka rzeczna, rybitwa rzeczna, brzegówka.

Na wymienienie zasługują żółna gnieźdźca się w dolinie Dunajca, a także rybitwa białoczelna oraz mewy siwa i białogłowa. W nadrzecznych lasach występują ponadto remizy, dziwonie oraz bociany czarne i czaple siwe.

Rzeki zasiedla ponad 25 gatunków ryb, w tym brzana, kleń, świnka, ukleja, jelec. Ze względu m.in. na obecność minoga rzeczno, łososia, bolenia, głowacza białopłetwego i brzanki, czyli gatunków z załącznika II do dyrektywy siedliskowej, wzdłuż dolin Dunajca, Białej, Wisłoki, Ropy oraz ich niektórych dopływów wyznaczono obszary siedliskowe Natura 2000. W karpackiej części dorzecza Wisły, Biała jest uznawana za jedno z najważniejszych tarlisk ryb wędrownych. W Dunajcu poniżej Jeziora Czchowskiego widoczny jest wpływ ichtiofauny zbiornika zaporowego. W związku z tym oprócz typowo rzecznych gatunków pojawiają się gatunki związane z wodami stojącymi: leszcz, płoć, karp oraz ryby okoniowate.

W regionie Jeziora Rożnowskiego znajduje się szereg osobliwości zabytkowych i krajoznawczych wartych zobaczenia i odwiedzenia. Istotnymi elementami dziedzictwa kulturowego są tu obiekty sakralne, stanowiące cenne bogactwo sztuki romańskiej, gotyckiej oraz architektury drewnianej, a także pozostałości średniowiecznych zamków i renesansowej fortyfikacji, XIX-wieczne dwory,

charakterystyczne dla terenów wiejskich kapliczki i krzyże przydrożne, liczne zagrody, spichlerze i chałupy.

Pogórza są gęsto zaludnione, osadnictwo rozwinęło się nie tylko w obniżeniach, ale również na grzbietach. Mieszkańcy tych terenów należą do trzech niegóralskich grup etnograficznych: Krakowiaków wschodnich, Lachów sądeckich, a przede wszystkim do Pogórczan zamieszkujących rozległy obszar od Pogórza Rożnowskiego po Pogórze Dynowskie i Bukowskie. Podstawą gospodarki Pogórczan przez wieki było rolnictwo oraz rzemiosło.

W Bobowej ciągle żywa jest tradycja tworzenia koronki klockowej. Można się z nią zapoznać w tutejszej galerii oraz podczas Międzynarodowego Festiwalu Koronki Klockowej, który corocznie odbywa się w październiku. Kulturę ludową Pogórczan prezentują różne imprezy folklorystyczne, takie jak m.in. Pogórzańskie Gody w Łużnej (kwiecień), Grybowskie Lato w Grybowie (lipiec), czy też Święto Wsi w Jastrzębi (sierpień). Z innych wydarzeń warto wymienić odbywające się we wrześniu zakliczyńskie Święto Fasoli promujące produkt tradycyjny, jakim jest fasola Piękny Jaś z doliny Dunajca, Pogórzańskie Święto Wina i Miodu w Gromniku (wrzesień), na którym można degustować wina pochodzące z lokalnych winnic, oraz Biesiadę u Bartnika odbywającą się w pobliżu prywatnego Muzeum Pszczelarstwa w Stróżach koło Grybowa (lipiec).

XVIII Międzynarodowy Festiwal Koronki Klockowej w Bobowej.

Zdjęcie: <https://sadcjanin.info/>

Młyny i wiatraki oraz pogórzańskie chałupy kryte słomą można podziwiać w Skansenie Wsi Pogórzańskiej w Szymbarku i w Sądeckim Parku Etnograficznym w Nowym Sączu Falkowej. W Jastrzębi, w galerii zwanej Grociarnia, prezentowane są przedmioty związane z dawnym życiem tutejszych mieszkańców. W Paszynie istnieje Muzeum Parafialne Sztuki Ludowej. Muzeum Etnograficzne w Tarnowie posiada wystawę poświęconą Romom, corocznie organizowany jest też Tabor Pamięci Romów (kilkutygodniowa wędrówka wozami poprzez ziemię tarnowską). W wielu miejscowościach napotkamy ślady związane z ludnością żydowską (Tarnów, Grybów). W Bobowej, siedzibie jednej z najważniejszych chasydzkich dynastii, zachowała się synagoga oraz cmentarz z ohelem miejscowych cadyków. W Trzcinicy koło Jasła warto odwiedzić Skansen Archeologiczny Karpacza Troja powstały w miejscu odkrycia obronnej osady z epoki brązu sprzed 4000 lat (jednej z najstarszych w Polsce). W dolinie Dunajca odnajdziemy ślady grodzisk (Czchów, Wojnicz, Zawada Lanckorońska) i ruiny zamków, które niegdyś chroniły biegnący tędy trakt handlowy (Nowy Sącz, Rożnów, Wytrzyszczka – zamek Tropsztyn odbudowany pod koniec XX w., Czchów, Melsztyn, Wielka Wieś, Zawada).

Ruiny średniowiecznego zamku w Rożnowie, to ruiny zamku rodu Rożeńów z XIV wieku dominujące nad Rożnowem (przy drodze prowadzącej do zapory wodnej). Ród Rożeńów początkowo miał siedzibę w zamku „Gródek” na dzisiejszej wyspie Grodzisko. Nazwę miejscowość zawdzięcza właśnie rodzinie Rożeńów. Pierwotnie Sulisław Jaksa Rożeń wybudował obronny, drewniany zamek, który został zniszczony w wyniku najazdu wroga. Istnieje przekonanie, że strażnica istniała już w XIII w. i pierwszymi jej właścicielami byli Gryfici, a dopiero w XIV w. przeszła w ręce Rożeńów. Syn Sulisława – Piotr odbudował zamek murowany. W XV w. warownię wykupił rycerz bez skazy – Zawisza Czarny z Garbowa herbu Sulima, bohater spod Grunwaldu. W późniejszym okresie zamek przeszedł w ręce Leliwitów Tarnowskich – nie był już użytkowany, dlatego też popadł w ruinę.

Od listopada 1914 r. do maja 1915 r. przebiegał tędy front rosyjsko – austriacki. Największe walki stoczono w tych okolicach podczas bitwy gorlickiej na początku maja 1915 r. Śladem ciężkich walk toczonych w tych stronach w trakcie I wojny światowej są wkomponowane w okoliczny krajobraz cmentarze wojenne, często uznawane za wysokiej klasy dzieła artystyczne (m.in. na wzgórzu Pustki nad Łużną, w Staszkówce, Cmentarz Legionistów Polskich w Łowczówku, w Lichwinie). Na szczególną uwagę zasługuje ten w Lichwinie, cmentarz wojskowy nr 185 nazywany „Głowa cukru”. Miejsce to jest również doskonałym punktem widokowym.

Cmentarz wojenny nr 185 – Lichwin.

Zdjęcie: Jerzy Opiola, za <https://pl.wikipedia.org>

Znajdziemy również liczne pamiątki II wojny światowej: kwatery wojenne oraz miejsca upamiętniające potyczki partyzantów i krwawe pacyfikacje ludności cywilnej (np. w Jamnej). W 1939 r. z Niemcami podjął walkę Związek Walki Zbrojnej, później również Bataliony Chłopskie. Główne działania prowadziła Armia Krajowa. Od lipca do końca września 1944 r. od Tarnowa przez dolinę Białej po Rzepienniki, Ciężkowice i masyw Jamnej działały oddziały I Batalionu 16 Pułku Piechoty AK „Barbara”. Walki toczyły się m.in. w okolicach Suchej Góry.

W dniu 12 września 1944 roku dwa bataliony 14 dywizji SS Galicja otoczyły batalion „Barbara” na Suchej Górze, ale nie ponosząc strat wyszedł on zwycięsko z tej zasadzki przebijając się szturmem przez niemiecki pierścień okrążający. Po tej walce batalion „Barbara” zatrzymał się w Jamnej. Dowództwo zakwaterowało się w małym budynku wiejskiej szkoły, położonej na wzgórzu, skąd dobrze widać było okolice. Wieś Jamna w tym czasie zmieniała się w obozowisko pełne partyzantów (około 600 osób) i koni. Dnia 25 września 1944 roku, tuż przed świtem, oddziały 14 dywizji SS Galicja otoczyły obozowisko partyzanckie w Jamnej. W czasie walk hitlerowcy za pomoc partyzantom spacyfikowali wieś, która płonęła przez całą noc z 25 na 26 września. Zginęły w tym czasie 23 osoby. Dramat ten

upamiętnia obelisk na Jamneńskim wzgórzu, kaplica męczeństwa i tablica pamiątkowa w bacówce.

Bacówka na Jamnej to obiekt turystyczny wybudowany w 1985 r. przez Karpacki Związek PTTK. Poza murowanym podpiwniczeniem cały budynek wykonany jest z drewnianych płazów, kryty gontem z obszernym tarasem z którego rozpościera się widok na Beskid Sądecki i Tatry. Wystrój wnętrza podkreśla charakter turystyczny i swojski klimat jaki panuje w schroniskach górskich.

Do zobaczenia na szlakach Pogorza Rożnowskiego i Ciężkowickiego!

Przepięknej pogody, niezapomnianych wrażeń i udanego pobytu życzy Państwu „z turystycznym pozdrowieniem”

Komitet Organizacyjny.

Literatura:

Władysław Krygowski – *Przewodnik* – Beskidy Wyspowy. Sądecki str. 362 – 378.

COMPASS – *Mapa turystyczna Pogórze Rożnowskie* 1:50 000, Wyd. IV Kraków 2016.

Bacówka na Jamnej. Zdjęcie: <http://bacowkajamna.pl/>

CELE RAJDU

1. Uczczenie pamięci żołnierzy i funkcjonariuszy poległych w ochronie granic państwowych Polski.
2. Poznanie piękna przyrody i kultury mieszkańców Pogórza Rożnowskiego oraz zasad ekologicznego współistnienia.
3. Doskonalenie umiejętności uprawiania kwalifikowanej górskiej turystyki pieszej i rowerowej.
4. Propagowanie zasad bezpieczeństwa w górskiej turystyce kwalifikowanej oraz rowerowym ruchu turystycznym.
5. Propagowanie uprawiania sportów obronnych, w tym nabywanie umiejętności orientowania się oraz poruszania w trudnym górskim terenie.
6. Promocja aktywnego rodzinnego wypoczynku kompensującego stres związany ze służbą.
7. Propagowanie pozytywnego wizerunku Straży Granicznej, Policji i Wojska Polskiego.
8. Aktywizacja i integracja funkcjonariuszy Straży Granicznej, Policji i żołnierzy Wojska Polskiego oraz środowisk cywilnych, w tym emerytów i rencistów formacji mundurowych oraz ich rodzin.

KOMITET HONOROWY

Przewodniczący Komitetu Honorowego Rajdu

- Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji

Członkowie Komitetu Honorowego

- Komendant Główny Straży Granicznej
- Komendant Główny Policji
- Prezes Zarządu Głównego PTTK
- Prezes Polskiej Organizacji Turystycznej
- Przewodniczący Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych
- Przewodniczący Zarządu Głównego NSZZ Funkcjonariuszy SG
- Przewodniczący Zarządu Głównego NSZZ Policjantów

- Komendant Karpackiego Oddziału Straży Granicznej
- Prezes Małopolskiego Oddziału Okręgowego PCK, były Komendant Karpackiego Ośrodka Wsparcia Straży Granicznej
- Komendant Wojewódzki Policji w Krakowie
- Prezydent Federacji Stowarzyszeń Służb Mundurowych RP
- Prezes Zarządu Głównego Związku Emerytów i Rencistów Straży Granicznej
- Prezes Zarządu Głównego Stowarzyszenia Emerytów i Rencistów Policyjnych
- Wójt Gminy Gródek nad Dunajcem.

ORGANIZATORZY

- ❖ Komenda Główna Straży Granicznej
- ❖ Komenda Główna Policji
- ❖ Komisja Turystyki w resorcie Spraw Wewnętrznych
- ❖ Komisja Środowiskowa Zarządu Głównego PTTK
- ❖ Komitet Organizacyjny Ogólnopolskiego Rajdu Górskiego „Szlakami Obrońców Granic”
- ❖ Gdański Oddział PTTK im. dr. Jerzego Szukalskiego
- ❖ Klub Turystyki Motorowej PTTK Westerplatte

Równocześnie z Ogólnopolskim Rajdem Górskim Szlakami Obrońców Granic, Pogórze Rożnowskie 2019 odbywa się XLVIII Ogólnopolski Rajd Górski Szlakami Obrońców Granic „Turyści Motorowi na Pojezierzu Rożnowskim” – nr imprezy 152/19.

KOMITET ORGANIZACYJNY

- ✓ *Komandor Rajdu* – **Mariusz Skrzyński**
- ✓ *Honorowy Komandor Rajdu* – **Alojzy Nowak**
- ✓ *Zastępca Komandora ds. organizacji, Sędzia* – **Wiesław F. Kubera**
- ✓ *Kwatermistrz i Skarbnik* – **Adam Czystowski**
- ✓ *Sędzia Główny* – **Artur Ochał**
- ✓ *Wojewódzki Koordynator ds. Ratownictwa Medycznego Straży Granicznej w Ośrodku Szkoleń Specjalistycznych SG* – **Joanna Hybińska**
- ✓ *Rzecznik Prasowy, Kronikarz* – **Aleksander Załęski**
- ✓ *Przewodniczący Komisji Turystyki w resorcie Spraw Wewnętrznych* – **Kazimierz Rabczuk**
- ✓ *Sędzia* – **Tadeusz Aleksandrak**
- ✓ *Sędzia* – **Agnieszka Kurmanowska**
- ✓ *Sędzia* – **Jacek Witas**

WARUNKI UCZESTNICTWA

- Rajd ma formułę otwartą. W Rajdzie mogą uczestniczyć drużyny wieloosobowe reprezentujące: Straż Graniczną, Policję, Państwową Straż Pożarną, Wojsko Polskie, zakłady pracy, szkoły, org. społeczne oraz kluby turystyczne i inne.
- Punktacji rajdowej podlega drużyna czteroosobowa.
- W skład drużyny mogą wchodzić osoby rezerwowe.
- Uczestnikami Rajdu mogą być osoby o dobrej kondycji fizycznej (Rajd odbędzie się w terenie górskim w różnych warunkach atmosferycznych).
- Młodzież szkolna do lat 18 może brać udział w Rajdzie tylko pod opieką wychowawców (jeden wychowawca dla maksymalnie 10–ciu podopiecznych), a dzieci do lat 12 – wyłącznie pod opieką rodziców.
- **Warunkiem udziału w Rajdzie jest posiadanie na czas Rajdu ubezpieczenia od następstw nieszczęśliwych wypadków, które każdy z uczestników Rajdu winien opłacić samodzielnie. Czynni członkowie PTTK posiadający ważną legitymację PTTK z opłaconą na 2019 rok składką są zwolnieni od dodatkowego ubezpieczenia.**

**UWAGA
WAŻNE**

UBEZPIECZENIE

JEST BEZWZGLĘDNYM WARUNKIEM UCZESTNICTWA W RAJDZIE.

- Uczestnicy Rajdu na trasach rowerowych powinni posiadać sprzęt do naprawy rowerów oraz urządzenia do ich zabezpieczania.
- Organizatorzy Rajdu nie ponoszą odpowiedzialności za naruszenia przepisów o ruchu drogowym przez uczestników Rajdu.
- Kierownikiem drużyny powinna być osoba pełnoletnia, posiadająca doświadczenie w uprawianiu turystyki górskiej oraz umiejętności w udzielaniu pierwszej pomocy medycznej.
- Wszyscy uczestnicy Rajdu są zobowiązani do noszenia w widocznym miejscu znaczka Rajdu.

ZGŁASZANIE UCZESTNIKÓW I REZERWACJA MIEJSC

Dokładnie wypełnione zgłoszenia uczestników na 48. Ogólnopolski Rajd Górski „Szlakami Obrońców Granic” Pogórze Rożnowskie 2019 należy przesłać na załączonej do niniejszego Regulaminu **Karcie Zgłoszenia wraz ze skanem dowodu wpłaty za udział w Rajdzie, w nieprzekraczalnym terminie do 31 maja 2019 r. na niżej podany adres poczty elektronicznej:**

Adam Czystowski

e-mail:

adam.czystowski@strazgraniczna.pl

tel. kom. +48 601 641 919

**WPLATA NALEŻNOŚCI
ZA UDZIAŁ W RAJDZIE**

Nadwiślański Oddział Straży Granicznej
ul. 17 Stycznia 23, 02-148 Warszawa
Narodowy Bank Polski Okręgowy
Oddział w Warszawie

25 1010 0068 2660 0000 1391 1100

z dopiskiem „48. Rajd Straży Granicznej”

INFORMACJE DOTYCZĄCE RAJDU

***i* Adam Czystowski**

adam.czystowski@strazgraniczna.pl

tel. kom. +48 601 641 919

***i* Wiesław F. Kubera**

felix.plessino@vp.pl

tel. kom. +48 500 604 623

UWAGA WAŻNE

Zakwaterowanie jest uzależnione od wcześniejszego opłacenia należności za udział w Rajdzie.

Nieprzestrzeganie powyższych zasad skutkuje skreśleniem z listy bez informowania Zainteresowanego.

TERMIN RAJDU

48. Ogólnopolski Rajd Górski „Szlakami Obrońców Granic”, Pogórze Rożnowskie 2019 odbędzie się w dniach od 16 do 22 czerwca 2019 r.

ZAKWATEROWANIE

GŁÓWNA BAZA RAJDU:

Dom Wczasowy STALOWNIK
w Bartkowej nad Jeziorem Rożnowskim
Bartkowa – Posadowa 264
33 – 318 GRÓDEK nad DUNAJCEM
tel./fax 18 440 – 13 – 03
tel.: 18 440 – 10 – 21
tel. kom. 663 401 355
stalownik@o2.pl

W miejscu zakwaterowania obowiązuje przestrzeganie „regulaminu wewnętrznego” DW STALOWNIK.

WYŻYWIENIE I OPŁATY ZA POBYT

i Wyżywienie uczestników Rajdu:

✓ **stołówka w „Domu Wczasowym STALOWNIK”.**

Organizacje zgłaszające drużyny / osoby indywidualne kwaterowane w Domu Wczasowym STALOWNIK ponoszą **koszt udziału** (wpisowe, zakwaterowanie, wyżywienie) w łącznej wysokości **494,00 zł** (słownie: czterysta dziewięćdziesiąt cztery złote ^{00/100}).

Dzieci do lat 3 kwaterowane będą bezpłatnie z rodzicami bez dodatkowego miejsca do spania oraz bez wyżywienia.

Koszt udziału dzieci od 3 do 10 lat wynosi: 314 zł (słownie: trzysta czternaście złotych ^{00/100}) za dziecko.

i **POLE NAMIOTOWE**

(na terenie „Domu Wczasowego STALOWNIK”)

Koszt pobytu na polu namiotowym (w tym wpisowe) na terenie „Domu Wczasowego STALOWNIK” wynosi **194,00 zł** od osoby (słownie: sto dziewięćdziesiąt cztery złote ^{00/100}).

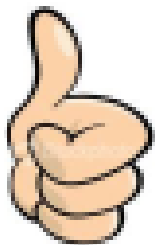
Koszt pobytu (w tym wpisowe) **dzieci od 3 do 10 lat wynosi 164,00 zł** (słownie: sto sześćdziesiąt cztery złote ^{00/100}) za dziecko. **Dzieci do lat 3: bezpłatnie.**

W cenie pobytu na polu namiotowym: bezpłatne korzystanie z sanitariatów, pryszniców, parkingu oraz wiaty grillowej.

Istnieje możliwość wykupienia wyżywienia na terenie „DW STALOWNIK”.

UWAGA WAŻNE!

O miejscu zakwaterowania decyduje kolejność zgłoszenia i uiszczenie opłaty kosztów uczestnictwa w Rajdzie. W razie nieprzybycia drużyny (osoby indywidualnej) na Rajd, Komitet Organizacyjny nie zwraca kosztów poniesionych przez te osoby. Kwota wpłacona za udział w Rajdzie nie podlega zwrotowi.

UCZESTNICY OTRZYMUJĄ

(w ramach wpisowego i kosztów zakwaterowania)

- 6 noclegów
- 6 śniadań i obiadokolacji
- prowiant na trasy Rajdu
- kielbasę na ognisko oraz dodatki
- pamiątkową odznakę Rajdu
- okolicznościowe upominki Rajdu (m.in. chustę pamiątkową z logo Rajdu)
- odcisk pieczęci rajdowej
- dowóz na wybrane trasy Rajdu
- obsługę sędziowską i programową
- kolportaż *Regulaminu* i materiałów krajoznawczych
- nagrody w konkursach
- program kulturalno – oświatowy
- upominki lub puchary rajdowe

ZASADY PUNKTACJI

Drużyny otrzymują punkty dodatnie za:

- 😊 każdy dzień uczestnika na trasie: 2 pkt.
(Drużyna może jeden raz w czasie Rajdu zmienić trasę w uzgodnieniu z Sędzią Głównym. Drużyna, która wykorzysta dzień rajdowy na własne pomysły turystyczne (nie wychodzi na trasę rajdową), otrzymuje 1/2 należnych za ten dzień punktów – pozostałe przypadki zmiany trasy nie będą punktowane)
- 😊 ubiór uczestnika wg regulaminu turysty: 2 pkt.
- 😊 posiadanie godła / proporca: 0 – 5 pkt.
- 😊 posiadanie zweryfikowanej książeczki Górskiej Odznaki Turystycznej: 2 pkt.
- 😊 posiadanie aktualnej legitymacji członkowskiej PTTK lub PTT: 2 pkt.
- 😊 orientację w terenie: 0 – 10 pkt.
- 😊 znajomość tras Rajdu, historii turystyki, regulaminu GOT i bezpieczeństwa w górach, jak również tradycji oraz historii Straży Granicznej i Policji: 0 – 15 pkt.
- 😊 piosenkę turystyczną: 0 – 5 pkt.
- 😊 konkurs strzelania z broni pneumatycznej: 0 – 5 pkt.

UWAGA!

Jeśli drużyny posiada w swoich szeregach:

- *Przodownika turystyki górskiej* – otrzymuje dodatkowo 1 punkt,
- *Przewodnika górskiego* – otrzymuje dodatkowo 1 punkt.

PUNKTY SIĘ NIE SUMUJĄ!

Drużyny otrzymują punkty ujemne za:

- 😞 wykluczenie członka drużyny z Rajdu: 5 pkt.
- 😞 zakłócenie ciszy nocnej: 5 pkt.
- 😞 brak *apteczki pierwszej pomocy* na trasie: 5 pkt.
- 😞 zanieczyszczanie środowiska: 5 pkt.
- 😞 brak dyscypliny na trasie (zmiana trasy, ominięcie pkt. kontrolnego): 2 pkt.
- 😞 nieobecność Kierownika Drużyny na odprawie: 2 pkt.

UWAGA!

Podczas tegorocznej edycji Rajdu proponujemy turystom indywidualnym, rodzinom lub zespołom 2 – 3 osobowym, celem zachęcenia ich do rywalizacji, udział w „mniejszej” klasyfikacji rajdowej, obejmującej punkty dodatnie za:

- 😊 każdy dzień uczestnika na trasie rajdu: 2 pkt.
- 😊 ubiór uczestnika wg. regulaminu turysty (za każdy dzień): 2 pkt.
- 😊 posiadanie zweryfikowanej książeczki GOT: 2 pkt.
- 😊 posiadanie aktualnej legitymacji członkowskiej PTTK lub PTT: 2 pkt.
- 😊 orientację w terenie: 0-10 pkt.
- 😊 znajomość tras Rajdu, historii turystyki, regulaminu GOT i bezpieczeństwa w górach, jak również tradycji oraz historii Straży Granicznej i Policji: 0-15 pkt.

Do wyboru również udział w:

- 😊 konkursie piosenki turystycznej: 0-5 pkt.
- lub
- 😊 konkursie strzelania z broni pneumatycznej: 0-5 pkt.

DRUŻYNY ROWEROWE

Turyści na rowerach są mile widziani na Rajdzie.

Trasy Rowerowe 48. Rajdu Górskiego „Szlakami Obrońców Granic” – Pogórze Rożnowskie 2019

Dzień Pierwszy (poniedziałek 17.06.2019 r.)

Zapory w Dolinie Dunajca – 30 km

1. DW Stalownik
2. Rożnów – ruiny zamku Gryfonów z XIII wieku
3. Rożnów – zapora wodna na Dunajcu
4. Rożnów – ruiny zamku (beluard) Tarnowskich z XVI wieku
5. Rożnów – kładka wisząca nad Dunajcem
6. Tropie – prom przez jezioro Czchowskie
7. Czchów – zapora wodna na Dunajcu
8. Piaski Drużków – skupisko dębów bezszypułkowych
9. DW Stalownik

Dzień Drugi (wtorek 18.06.2019 r.)

Diable Skały - 30 km

- 1.DW Stalownik
- 2.Paleśnica – kościół klasycyzny z 1809r. p.w. Św. J. Lanckorońskiej
- 3.Jamna – Sanktuarium MB Niezawodnej Nadziei, Dom św. Jacka
- 4.Jamna – Bacówka Turystyczna z widokiem na Tatry
- 5.Bukowiec– rez. Diable Skały, kościół drewniany z 1805 r.
- 6.DW Stalownik

Dzień Trzeci (środa 19.06.2019 r.)

Kobylnica – 30 km

- 1.DW Stalownik
- 2.Podole Górowa – kościół drewniany późnogotycki z początku XVI w. Podwyższenia Krzyża Św.
- 3.Dział – zabytkowa kapliczka przydrożna w punkcie widokowym
- 4.Kobylnica – drugi co do wysokości szczyt P. Rożnowskiego, dawna stacja radiowa.
- 5.Piekielko – duże osuwisko Skalne
- 6.Przydonica– kościół drewniany późnogotycki z 1527 r. MB Różańcowej
- 7.DW Stalownik

Dzień Czwarty (czwartek 20.06.2019 r.)

Wokół Jeziora Rożnowskiego – 36 km

- 1.DW Stalownik
- 2.Gródek nad Dunajcem – Rez. Wyspa Grodzisko.
- 3.Zbyszyce – Kościół Gotycki z 1447r., klasycystyczny dwór Szujskich z XVIII.
- 4.Dąbrowska Góra – czynne osuwisko na stokach najwyższego wzniesienia P. Rożnowskiego
- 5.Tęgoborze – pałac Stadnickich z XIX wieku
- 6.Tabaszowa – drewniany kościół z 1753 r. z rokokowym wnętrzem
- 7.Ostra Góra – pogórzański przełom Dunajca (Czarci Przełom)
- 8.DW Stalownik

Dzień Piąty (piątek 21.06.2019 r.)

Iwkowa – 40 km

1. DW Stalownik
2. Rożnów– osuwisko, ściana skalna i jaskinia Szczelinowa, kościół drewniany św. Wojciecha z 1661r.
3. Tropie – romański kościół św. Andrzeja Świerada i Benedykta z XI wieku
4. Tropie – Pustelnia św. Świerada
5. Wytrzyszczka – zamek Tropsztyn z XIV w.
6. Iwkowa – kościół drewniany Nawiedzenia NMP z XV w.
7. Iwkowa – filia muzeum Diecezjalnego w Tarnowie
8. Iwkowa – bacówka turystyczna „Biały Jeleń”
9. Wojakowa – kościół gotycki Wniebowzięcia NMP z 1363r.
10. Kąty – dwór i park dworski z 1900 r.
11. DW Stalownik

W przypadku chęci zmiany przez drużyny rowerowe długości poszczególnych tras, kierownicy drużyn zobowiązani są uzgodnić to z Sędzią Głównym Rajdu.

NAGRODY

Nagrody ufundowane będą przez Organizatorów Rajdu oraz sponsorów. Będą to puchary, a także upominki rzeczowe.

Możliwe do zdobycia będą między innymi następujące nagrody :

- *nagroda główna – przechodnia – STATUETKA POGRANICZNIKA*
- *nagroda Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji*
- *nagrody członków Komitetu Honorowego*
- *nagroda Prezesa Ligi Obrony Kraju*
- *nagroda Zarządu Głównego Związku Żołnierzy Wojska Polskiego*
- *nagroda Federacji Stowarzyszeń Rezerwistów i Weteranów Sił Zbrojnych RP*
- *nagrody Komandora Rajdu*
- *nagrody Komitetu Organizacyjnego Rajdu*

oraz inne nagrody ufundowane przez organizacje i osoby współpracujące z Komitetem Organizacyjnym Rajdu.

UWAGA WAŻNE!

- ✓ Rajd wygrywa drużyna w składzie co najmniej 4 osobowym, zgłoszona w trybie regulaminowym, która zdobędzie najwięcej punktów.
- ✓ Nagrodę główną stanowi przechodnia statuetka „Pogranicznika”.
- ✓ Z uwagi na przechodni charakter nagrody głównej, drużyna przekazująca statuetkę otrzymuje również nagrodę pamiątkową.

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

- ❖ W czasie Rajdu wszyscy jego uczestnicy powinni przestrzegać:
  - ✓ regulaminu Rajdu;
  - ✓ praw i zasad obowiązujących na szlakach turystycznych (koleżeństwo, przestrzeganie Karty Turysty);
  - ✓ poleceń i decyzji organizatorów Rajdu;
  - ✓ ogólnie przyjętych zasad współżycia społecznego.
- ❖ Organizatorzy nie ponoszą odpowiedzialności za szkody i wypadki powstałe w czasie Rajdu na trasach pieszych, rowerowych i w bazie Rajdu. Odpowiedzialność za powstałe szkody lub wypadki ponoszą indywidualnie turyści.
- ❖ Rajd odbędzie się bez względu na warunki atmosferyczne.
- ❖ Podczas Rajdu będą potwierdzane oraz weryfikowane punkty do Górskiej Odznaki Turystycznej.
- ❖ W czasie trwania Rajdu odbędzie się konkurs strzelania z broni pneumatycznej zaliczany do punktacji regulaminowej, wg następujących zasad klasyfikacji:
Ilość trafień w tarczy podzielona przez 10 stanowić będzie ilość punktów zaliczanych do punktacji regulaminowej,
*np. 50 punktów na tarczy to 5 punktów zaliczanych do punktacji regulaminowej;
12 punktów na tarczy to 1,2 punktu zaliczanych do punktacji regulaminowej, itd.*
W konkursie udział bierze 1 zawodnik wytypowany z każdej drużyny.
- ❖ O kolejności miejsc i punktacji na podstawie uzyskanych wyników oraz w sprawach spornych decyduje Sędzia Główny. Od jego decyzji nie ma odwołania.
- ❖ **W przypadku uzyskania takiej samej ilości punktów przez dwie lub więcej drużyn o kolejności miejsc decyduje ilość punktów zdobyta za orientację**

w terenie. Jeśli nie przyniesie to rozwiązania, decyzję o kolejności miejsc podejmuje Sędzia Główny biorąc pod uwagę opinie sędziów dotyczące rywalizujących ze sobą drużyn.

- ❖ Organizatorzy zastrzegają sobie prawo niedopuszczenia do uczestnictwa tych osób, które nie będą spełniać warunków określonych w Regulaminie.
- ❖ Bilety wstępu do zwiedzanych obiektów oraz na przejazdy mikrobusami i koleją opłacają sami uczestnicy Rajdu.

❖ Uczestników Rajdu obowiązują:

- ✓ ubranie i wyposażenie dostosowane do uprawiania turystyki górskiej w określonych warunkach atmosferycznych,
- ✓ dobrze wyposażona apteczka,
- ✓ kultura i zdyscyplinowanie na szlaku,
- ✓ posiadanie proporca drużyny i emblematów rajdowych.

- ❖ W trakcie Rajdu można zdobyć odznakę turystyczno – krajoznawczą PTTK „Szlakami Obrońców Granic”.

Regulamin i Załączniki dostępne są w wersji elektronicznej na stronie internetowej: <http://www.gryfici.szczecin.pttk.pl>

Weryfikację książeczek GOT prowadzić będą:

- ✓ **Artur Ochał,**
- ✓ **Adam Czystowski.**

Weryfikację książeczek Kolarskiej Odznaki Turystycznej prowadzić będzie:

- ✓ **Wiesław F. Kubera.**

Weryfikację książeczek motorowych prowadzić będzie:

- ✓ **Marek Włodarczyk.**

**MILE WIDZIANE: BEZPRETENSJONALNOŚĆ, ŻYCZLIWOŚĆ
I UŚMIECH - CODZIENNIE.**

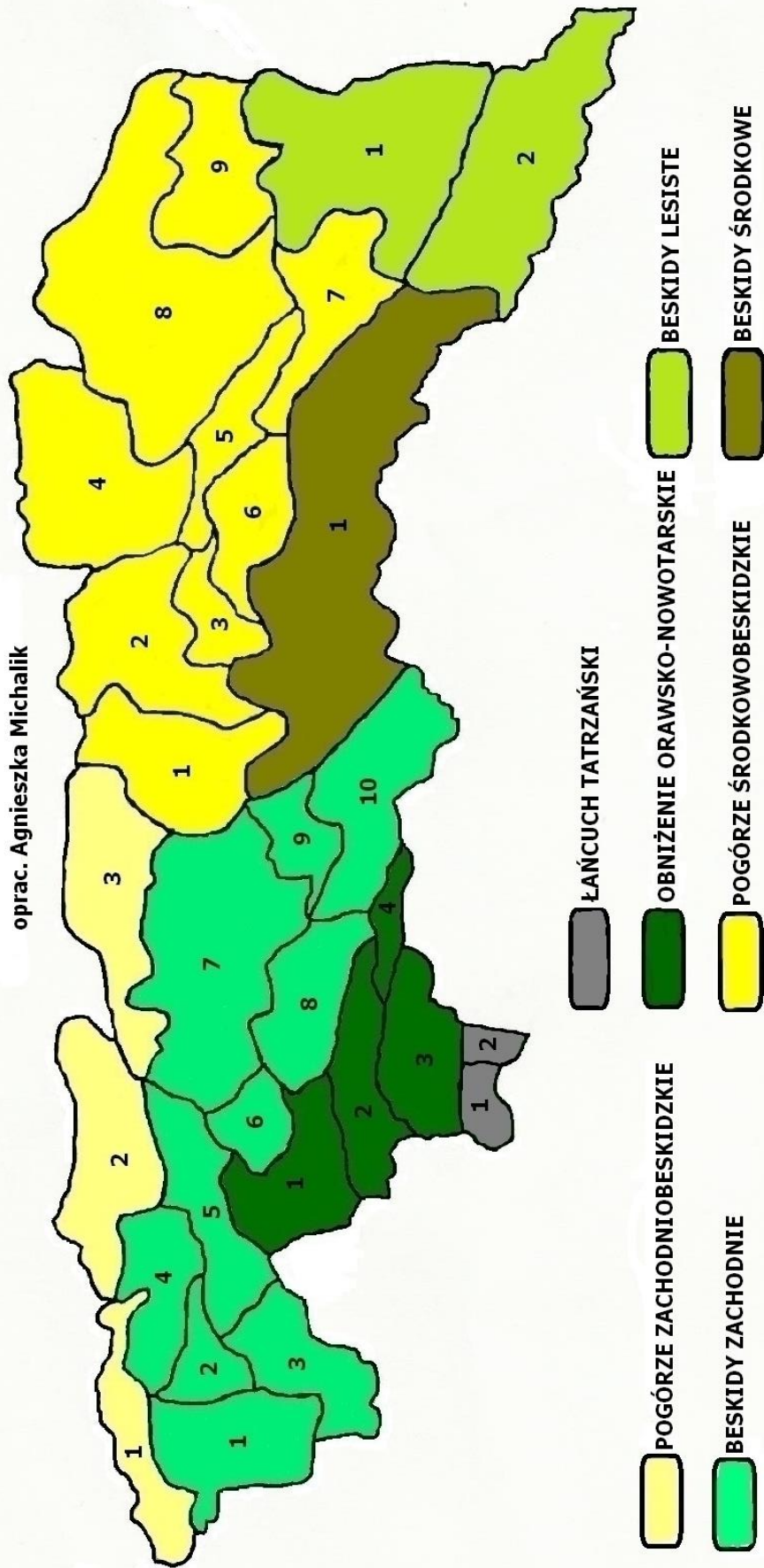
Z turystycznym pozdrowieniem

Komitet Organizacyjny Rajdu

REGIONY KARPAT POLSKICH (wg J. Kondrackiego)

oprac. Agnieszka Michalik

mapa opracowana przy wykorzystaniu konturów mapy zamieszczonej na stronie <http://www.pogorza.pl/pogorza-bukowskie.html>

Mapa i legenda ze strony: <http://www.zielnik-karpacki.pl>

Regiony Karpat Polskich

Karpaty Zachodnie Zewnętrzne Karpaty Zachodnie

- *Pogórze Zachodniobeskidzkie*

1. Pogórze Śląskie
2. Pogórze Wielickie
3. Pogórze Wiśnickie

- *Beskidy Zachodnie*

1. Beskid Śląski
2. Kotlina Żywiecka
3. Beskid Żywiecki
4. Beskid Mały
5. Beskid Makowski (Średni)
6. Kotlina Rabczańska
7. Beskid Wyspowy
8. Gorce
9. Kotlina Sądecka
10. Beskid Sądecki

- *Pogórze Środkowobeskidzkie*

1. Pogórze Rożnowskie
2. Pogórze Ciężkowickie
3. Obniżenie Gorlickie
4. Pogórze Strzyżowskie
5. Kotlina Jasielsko-Krośnieńska

6. Pogórze Jasielskie
7. Pogórze Bukowskie
8. Pogórze Dynowskie
9. Pogórze Przemyskie

- *Beskidy Środkowe*

1. Beskid Niski

Centralne (Wewnętrzne) Karpaty Zachodnie

- *Obniżenie Orawsko-Nowotarskie*

1. Kotlina Orawsko-Nowotarska
2. Pogórze Spisko-Gubałowskie
3. Rów Podtatrzański
4. Pieniny

- *Łańcuch Tatrzański*

1. Tatry Zachodnie
2. Tatry Wschodnie

Karpaty Wschodnie Zewnętrzne Karpaty Wschodnie

- *Beskidy Lesiste*

1. Góry Sanocko-Turczańskie
2. Bieszczady Zachodnie

Bibliografia: Kondracki J.: Geografia regionalna Polski. Warszawa: PWN, 2002

PROGRAM RAJDU ORAZ TRASY PIESZE

Niedziela: 16 czerwca 2019 r.

---

godz.	11 ⁰⁰ – 17 ⁰⁰	Przyjmowanie uczestników Rajdu na terenie Domu Wczasowego STALOWNIK.
godz.	17 ⁰⁰ – 18 ⁰⁰	Obiadokolacja.
godz.	18 ⁰⁰ – 19 ⁰⁰	Otwarcie Rajdu na terenie DW STALOWNIK.
godz.	20 ⁰⁰	Odprawa Kierowników Drużyn <i>(po uroczystym otwarciu Rajdu)</i> na terenie DW STALOWNIK.

Poniedziałek: 17 czerwca 2019 r.

---

godz.	07 ⁰⁰ – 08 ⁰⁰	Śniadanie.
godz.	08 ⁰⁰ – 15 ⁰⁰	Wyjście na trasę (Pogórze Rożnowskie): <u>Dowóz na trasę autokarem do m. Dąbrowa.</u> Dąbrowa PKS szlak lokalny zielony – Dąbrowska Góra (583 m n.p.m.) – Klimkówka (512 m n.p.m.) – szlak czerwony – m. Jelna – Kobylnica Zach. (509 m n.p.m.) – Bartkowa szlak rowerowy czerwony – DW STALOWNIK. Przystanek Dąbrówka PKS jest w okolicy dworu z 2 poł. XIX w., budynek eklektyczny założony na planie litery T.
	Długość: ok. 16,5 km.	
	Suma podejść: 634 metry.	
	Czas przejścia: ok. 4:45 godz.	
godz.	17 ⁰⁰	Obiadokolacja.
godz.	19 ⁰⁰	Odprawa Kierowników Drużyn na terenie DW STALOWNIK. <u>Po odprawie</u> – możliwość weryfikacji książeczek GOT.

Wtorek: 18 czerwca 2019 r.

---

godz.	07 ⁰⁰ – 08 ⁰⁰	Śniadanie.
godz.	08 ⁰⁰ – 15 ³⁰	Wyjście na trasę (Beskid Wyspowy, Pogórze Rożnowskie):
	Długość: ok. 19,3 km.	<u>Dowóz na trasę autokarem do m. Just</u>
	Suma podejść: 615 metrów.	Przełęcz św. Justa (375 m n.p.m.) szlak niebieski – m. Tabaszowa – Ostra Góra (483 m n.p.m.) – m. Rożnów – m. Rożnów / Wiesiółka szlak rowerowy czerwony – DW STALOWNIK
	Czas przejścia: ok. 5:50 godz.	
godz.	17 ⁰⁰	Obiadokolacja.
ok. godz.	20 ⁰⁰	Odprawa Kierowników Drużyn na terenie DW STALOWNIK.
Przed i po odprawie kierowników:		Wpisywanie punktacji za zweryfikowane odznaki turystyczne i członkostwo w organizacjach turystycznych.

Środa: 19 czerwca 2019 r.

---

godz.	07 ⁰⁰ – 08 ⁰⁰	Śniadanie.
godz.	08 ⁰⁰ – 15 ⁰⁰	Wyjście na trasę (Pogórze Rożnowskie, Pogórze Ciężkowickie):
	Długość: ok. 15,5 km.	DW STALOWNIK szlak rowerowy czerwony – Bartkowa szlak żółty – Majdan (512 m n.p.m.) – Ostryż (447 m n.p.m.) – bacówka Jamna (530 m n.p.m.) – <u>powrót busem do DW STALOWNIK.</u>
	Suma podejść: 653 metrów.	✓ <i>Na Górze Majdan: <u>egzamin z topografii.</u></i>
	Czas przejścia: ok. 4:50 godz.	✓ <i>Przy Bacówce Jamna odbędzie się instruktaż udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej.</i>
godz.	17 ⁰⁰	Obiadokolacja.
godz.	18 ³⁰	<u>Konkurs piosenki turystycznej</u> zakończony ogniskiem na terenie DW STALOWNIK.
godz.	20 ⁰⁰	Odprawa Kierowników Drużyn na terenie DW STALOWNIK.

Czwartek: 20 czerwca 2019 r.

---

godz. 07⁰⁰ – 08⁰⁰

Śniadanie.

godz. 08⁰⁰ – 12⁰⁰

Wyjście na trasę (Pogórze Rożnowskie):

Długość:
ok. 9,9 km.

Suma podejść:
25 metrów.

Czas przejścia:
ok. 2:40 godz.

DW Stalownik - przystań wodna na Jeziorze Rożnowskim, rejs statkiem – korona zapory w Rożnowie, bez szlaku drogą lokalną – kościół pw. św. Wojciecha (298 m n.p.m.) szlak rowerowy czerwony – Rożnów / Radajowice, bez szlaku drogą lokalną – Rożnów / Wiesiółka szlak rowerowy czerwony – DW STALOWNIK.

Po powrocie do DW STALOWNIK:

- ✓ *konkurs strzelecki,*
- ✓ *konkurs z wiedzy o terenie Rajdu – w zakres wchodzi też informacje dot. GOT, historii turystyki, SG i Policji,*
- ✓ *dotatkowo dla uczestników turystyki motorowej test z prawa o ruchu drogowym z elementami pierwszej pomocy medycznej.*

godz. 17⁰⁰

Obiadokolacja.

godz. 20⁰⁰

Odprawa Kierowników Drużyn na terenie DW STALOWNIK.

Piątek: 21 czerwca 2019 r.

---

godz. 07⁰⁰ – 08⁰⁰

Śniadanie.

godz. 08⁰⁰ – 14⁰⁰

Wyjście na trasę (Pogórze Rożnowskie):

Długość:
ok. 14,5 km.

Suma podejść:
411 metrów.

Czas przejścia:
ok. 4:20 godz.

DW Stalownik szlak rowerowy czerwony – m. Bartkowa szlak czerwony – Przydonica / Glinik – szlak niebieski – m. Przydonica – Żebraczka (502 m n.p.m.) – Bukowiec / Mieściska, bez szlaku drogą lokalną – Podole Górowa PKS, powrót bussem do DW STALOWNIK.

godz. 16⁰⁰

Obiadokolacja.

godz. 17⁰⁰

Uroczyste podsumowanie Rajdu – wręczenie dyplomów i nagród na terenie DW STALOWNIK.

Sobota: 22 czerwca 2019 r.

---

godz.	07 ⁰⁰ – 08 ⁰⁰	Śniadanie.
godz.	08 ⁰⁰ – 12 ⁰⁰	Zakończenie Rajdu, wykwaterowanie i wyjazd uczestników Rajdu,
godz.	12 ⁰⁰ - 18 ⁰⁰	Przekazanie obiektów przez Komitet Organizacyjny wynajmującym. Rozliczenie Rajdu.

Szczegóły tras oraz powrotu do obozowiska będą omawiane każdorazowo na odprawach kierowników drużyn.

Terminy wpisywania punktacji za zweryfikowane odznaki turystyczne i członkostwo w organizacjach turystycznych będą uzgadniane każdorazowo na odprawach kierowników drużyn.

Serdecznie zapraszamy na XLVIII Ogólnopolski Rajd Górski Szlakami Obrońców Granic „Turyści Motorowi na Pojezierzu Rożnowskim” – nr imprezy KTM 152/19.

W dniach od 16 do 22 czerwca 2019 r. w Bartkowa odbędzie się Rajd organizowany przez Straż Graniczną i Komisję Turystyki w Resorcie Spraw Wewnętrznych, a także przez KTM Westerplatte O/Gdańsk PTTK.

Po trasie przejazdu do Bartkowa nad Jeziorem Rożnowskim i w drodze powrotnej proponujemy zobaczyć i potwierdzić swoją obecność w „ciekawych turystycznie” miejscach (takich jak muzea, ratusze, pałace, zamki, parki narodowe i krajobrazowe).

Pogórze Rożnowskie – pow. 802 km², pomiędzy Dunajcem z Jeziorem Rożnowski i Jeziorem Czchowskim a rzeką Białą /na linii wschód – zachód/, na północy – linia trasy A4 /E40/, na południu linią kolejową Nowy Sącz – Grybów. Najwyższe wzniesienia „Pogórza” to, Dąbrowska Góra (581 m n.p.m) – ze wspaniałą panoramą na Jezioro Rożnowskie i okolice, Rosochatka (750 m) w części południowej pasma i na północ od Bartkowa, Rosulec (516 m) i Majdan (512 m), Bukowie (503 m). Z miejscowościami – Tuchów, Ciężkowice i Rożnów. Ciekawostki rejonu: Skamieniałe Miasto w Ciężkowicach, Diabła skała na zboczu Bukowca, jaskinie – Diabła Dziura 365 m, Jaskinie Szkieletowe 110 m w Rożnowie. W Polichtach znajdują się złoża leczniczych wód mineralnych „Paweł” i „Jacek” uznane za pomnik przyrody. *Skamieniałe pnie drzew* sprzed ok. 66 mln lat, a w Lichwinach w kamieniołomie Wał (523 m) – Wyspa Grodzka /Małpia/ na Jeziorze Rożnowskim – rezerwat przyrody, siedlisko ptaków.

Ciężkowicko – Rożnowski Park Krajobrazowy: pow. 182,47 km², rozciąga się na terenie Pogórza Rożnowskiego i Ciężkowickiego z rezerwatami – Skamieniałe Miasto w Ciężkowicach i Diabła Skała w ok. Bukowca. Z Ośrodkiem Edukacji Ekologicznej Parku w Polichnach (powstały 16 listopada 1995 r.).

Dunajec – o dł. 247 km, z dorzeczem o pow. 6804 km², przepływa przez Pieniny tworząc malownicze przełomy, między Sromowce Niżnym a Szczawnicą, dalej płynie na północ przez Beskid Zachodni, pogórze środkowo beskidzkie i kotlinę sandomierską, uchodzi do Wisły powyżej Opatowca. W nurcie rzeki w Czorsztynie, Sromowcach Wyżnych, Rożnowie i Czchowie – powstały zapory i zbiorniki retencyjne do celów energetycznych oraz regulowania przepływów. Główne dopływy: Białka, Poprad, Biała /prawa/, Łososina /lewa/. Miasta nad rzeką: Nowy Targ, Szczawnica, Krościenko, Nowy Sącz. Linią rzeki od Sromowce Wyżne do Małych Pienin przebiega Granica Państwa.

Atrakcje rejonu: Zamki: Zamek Tropsztyn w Wytryszcze, Zamek Czchowie, Zamki (dwa) w Rożnowie (jeden z nich to Zawiszy Czarnego). Pałace: Tęgoborzu, Zbyszycach, Rożnowie. Romański kościół w Tropiu. Szlak drewnianych kościołów: Rożnowie, Podolu Górnej, Tabaszowej, Krużłowa Wyżna, Przydonica, Jastrzębia Górna. Muzeum sztuki ludowej w Paszyn. Cmentarze z I Wojny Światowej. Zapory: Rożnów (budowanej w okresie międzywojennym zakończona w okresie II WŚ) – bardzo ciekawa budowla hydrotechniczna i Czchowie (zbudowana po II wojnie światowej). Most Stacha – kamienny most zbudowany przez jednego człowieka przez 3 lata – największy na świecie. Dąbrowska Góra – szczyt górujący nad Jeziorem Rożnowski, z panoramą na okolicę, kotlinę sądecką po Nowy Sącz, Beskid Wyspowy i Niski.

Białowodzka Góra: wzniesienie po zachodniej stronie Dunajca na wysokości Dąbrowa Góra, w kompleksie lasów bukowych, a na pobliskim szczycie Zamczysko gdzie znajdowało się grodzisko kultu łużyckiego.

W ramach Rajdu Turystyki Motorowej punktacji będzie podlegała drużyna oraz będzie kształtowała się następująco:

1. obiekty wyżej wymienione – 5 pkt. za każdy udokumentowany/potwierdzony w książeczce motorowej;
2. obiekty nie wymienione powyżej a znajdujące się w **granicach woj. małopolskiego** podlegają punktacji – 10 pkt.;
3. punktacja z testu wiedzy – 1 pkt za poprawną odpowiedź na pytanie.

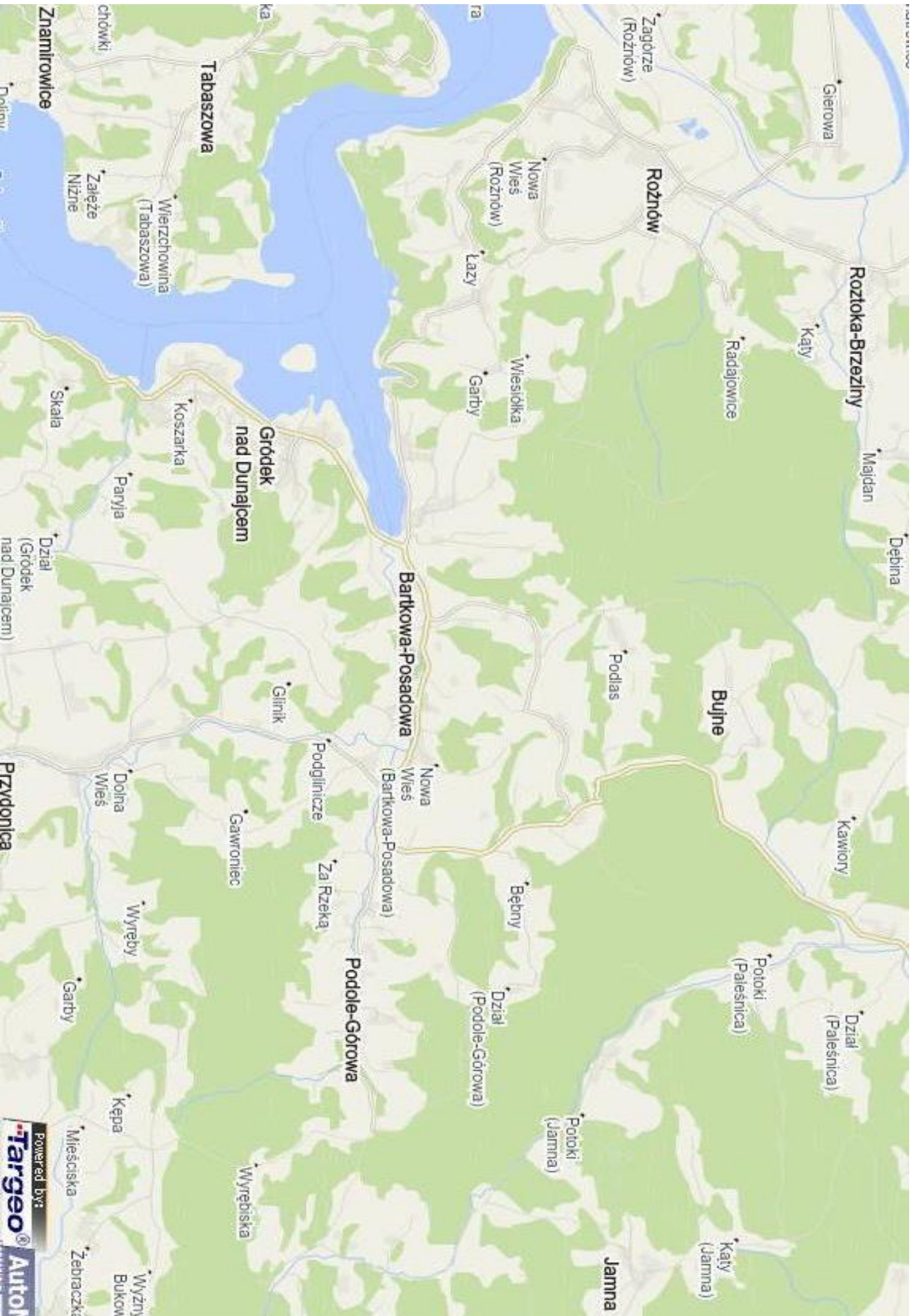
Dla pierwszych trzech miejsc przewidziano puchary

Dla KTM Westerplatte PTTK Gdańsk spisał Józef Wrzeszczyński:

Przodownik Turystyki Motorowej PTTK nr 3712 i Przodownik Turystyki Górskiej PTTK nr 7981

KARTA ZGŁOSZENIA NA RAJD

Organizacja zgłaszająca
(pełna nazwa i adres)

48. Ogólnopolski Rajd Górski
Szlakami Obrońców Granic
Pogórze Rożnowskie 2019

(pieczęćka rajdowa organizatora)

*****
XLVIII Ogólnopolski Rajd Górski Szlakami
Obrońców Granic „Turyści motorowi na
Pogórze Rożnowskim” – nr imprezy 152/19

Numer drużyny

(nadaje organizator)

Wyrażam zgodę na przetwarzanie danych osobowych przez
Komitet Organizacyjny 48 Ogólnopolskiego Rajdu Górskiego
„Szlakami Obrońców Granic” na potrzeby organizacji Rajdu.

Lp.	Nazwisko i imię (Kierownika drużyny podkreślić)	PESEL	Nr legitymacji PTTK	Numer kontaktowy tel.	UWAGI: P – Turystyka piesza TR – Turystyka rowerowa

Wpisowe za ..... osób w wysokości ..... zł (słownie: ..... zł)

wpłacono przelewem / gotówką * dnia ..... Termin przybycia do bazy Rajdu .....
(data, przybliżona godzina)

Zaloga nr ..... (nadaje organizator)

.....
Miejscowość i data, pieczęćka instytucji, podpis Kierownika Drużyny zgłaszającej

* Niewłaściwe skreślić.